

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

Delegatura w Lublinie
20-012 Lublin, ul. Ochotnicza 10
Tel. (0-81) 532-35-31, 532-54-48,
743-77-30, Fax (0-81) 532-08-26
E-mail: lublin@uokik.gov.pl

Lublin, dnia 18 czerwca 2009 r.

RLU-61-14/08/IM
p.o.

Decyzja RLU Nr 8/2009

I. Na podstawie art. 26 ust. 1 w związku z art. 24 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 50 poz. 331 ze zm.), stosownie do art. 33 ust. 6 tejże ustawy i § 7 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 17 lipca 2007 r. w sprawie właściwości miejscowej i rzeczowej delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (Dz. U. Nr 134 poz. 939), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w sprawie stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, wskazanej w art. 24 ust. 1 i 2 powołanej wyżej ustawy, wszczętego z urzędu przeciwko przedsiębiorcom: Jadwidze Marciniak i Janinie Zielińskiej, prowadzących działalność gospodarczą jako wspólnicy spółki cywilnej pod nazwą Biuro Podróży „Alex” w B.,
- w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów:

uznaje się za naruszającą zbiorowe interesy konsumentów praktykę w/w przedsiębiorców, polegającą na zamieszczeniu w stosowanych, w obrocie z konsumentami „Ogólnych warunkach uczestnictwa BP Alex s.c.”, następujących postanowień wzorca umownego:

1. „...Wzrost cen o więcej niż 10% upoważnia Uczestnika do odstąpienia od umowy w terminie 3 dni od daty zawiadomienia, bez ponoszenia kosztów określonych w pkt 7 (koszty rezygnacji)”;
2. Koszty rezygnacji
powyżej 30 dni przed imprezą – 50 zł
do 30 dni przed imprezą – 10% ceny imprezy
do 20 dni przed imprezą – 50% ceny imprezy
do 10 dni przed imprezą – 75% ceny imprezy

do 3 dni przed imprezą – 100% ceny imprezy”;

3. „...Ewentualne reklamacje należy zgłaszać natychmiast po zaistnieniu sytuacji będącej źródłem reklamacji na piśmie w recepcji sanatorium lub recepcji hotelu /dotyczy imprezy pobytowej/ lub faxem, e-mailem do Organizatora w przypadku imprez objazdowych...”
4. „BP ALEX nie zwróci świadczeń, które nie zostały wykorzystane z przyczyn leżących po stronie uczestnika – spóźnienie się na zbiórkę, skrócenie pobytu”;

stanowiących postanowienia wzorców umów, tożsame z wpisanymi do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ Kodeksu postępowania cywilnego, co stanowi naruszenie art. 24 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów i **nakazuje się** zaniechanie jej stosowania.

II. Na podstawie art. 26 ust. 1 w związku z art. 24 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 50 poz. 331 ze zm.), stosownie do art. 33 ust. 6 tejże ustawy i § 7 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 17 lipca 2007 r. w sprawie właściwości miejscowej i rzeczowej delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (Dz. U. Nr 134 poz. 939), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w sprawie stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, wskazanej w art. 24 ust. 1 i 2 powołanej wyżej ustawy, wszczętego z urzędu przeciwko przedsiębiorcom: Jadwidze Marciniak i Janinie Zielińskiej, prowadzących działalność gospodarczą jako wspólnicy spółki cywilnej pod nazwą Biuro Podróży „Alex” w B.,

- w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów:

uznaje się za naruszającą zbiorowe interesy konsumentów praktykę w/w przedsiębiorców, polegającą na zamieszczeniu w stosowanych, w obrocie z konsumentami „Ogólnych warunkach uczestnictwa BP Alex s.c.”, postanowień wzorca umownego o treści:

1. „BP ALEX zastrzega sobie prawo zmiany ceny imprezy najpóźniej na 20 dni przed datą rozpoczęcia imprezy...”
2. „BP ALEX zastrzega sobie prawo zmiany ceny imprezy najpóźniej na 20 dni przed datą rozpoczęcia imprezy, w przypadku wzrostu kosztów transportu, podatków, kursów walut itp.”

będących bezprawnymi w świetle, odpowiednio: art. 17 ust. 2, art. 17 ust. 1 oraz art. 11a ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997r. o usługach turystycznych (tekst jedn. Dz.U. z 2004r. Nr 223 poz. 2268, zm.: Dz.U. z 2004r. Nr 273 poz. 2703, Dz.U. z 2005r. Nr 175 poz.1462, Dz.U. z 2006r. Nr 220 poz.1600, Dz.U. z 2008r. Nr 180 poz.1112), naruszając tym samym art. 24 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów,

i nakazuje się zaniechanie jej stosowania.

III. Na podstawie art. 27 ust. 1 i 2 w związku z art. 24 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 50 poz. 331 ze zm.), stosownie do art. 33 ust. 6 tejże ustawy i § 7 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 17 lipca 2007 r. w sprawie właściwości miejscowej i rzeczowej delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (Dz. U. Nr 134 poz. 939), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w sprawie stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, wskazanej w art. 24 ust. 1 i 2 powołanej wyżej ustawy, wszczętego z urzędu przeciwko przedsiębiorcom: Jadwidze Marciniak i Janinie Zielińskiej, prowadzących działalność gospodarczą jako wspólnicy spółki cywilnej pod nazwą Biuro Podróży „Alex” w B.,
- w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów:

uznaje się za naruszającą zbiorowe interesy konsumentów praktykę w/w przedsiębiorców, polegającą na zamieszczeniu w stosowanych, w obrocie z konsumentami „Ogólnych warunkach uczestnictwa BP Alex s.c.”, następującego postanowienia wzorca umownego:

„BP ALEX nie ponosi odpowiedzialności za bagaż klientów przypadku: zagubienia, kradzieży, zapomnienia, zamiany”.

stanowiącego postanowienie wzorców umów, tożsame z wpisanymi do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ Kodeksu postępowania cywilnego, co stanowi naruszenie art. 24 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów i **stwierdza się** zaniechanie jej stosowania, począwszy od miesiąca czerwca 2008r.

IV. Na podstawie art. 27 ust. 1 i 2 w związku z art. 24 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 50 poz. 331 ze zm.), stosownie do art. 33 ust. 6 tejże ustawy i § 7 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 17 lipca 2007 r. w sprawie właściwości miejscowej i rzeczowej delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (Dz. U. Nr 134 poz. 939), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w sprawie stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, wskazanej w art. 24 ust. 1 i 2 powołanej wyżej ustawy, wszczętego z urzędu przeciwko przedsiębiorcom: Jadwidze Marciniak i Janinie Zielińskiej, prowadzących działalność gospodarczą jako wspólnicy spółki cywilnej pod nazwą Biuro Podróży „Alex” w B.,
- w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów:

uznaje się za naruszającą zbiorowe interesy konsumentów praktykę w/w przedsiębiorców, polegającą na zamieszczeniu w stosowanych, w obrocie z konsumentami „Ogólnych warunkach uczestnictwa BP Alex s.c.”, następującego postanowienia wzorca umownego:

„BP ALEX nie ponosi odpowiedzialności za zaistniałe niedogodności w trakcie realizacji imprezy wynikłe z przyczyn od niego niezależnych np.: warunki atmosferyczne, działanie siły wyższej, decyzje państwowe, awaria środków transportu”.

będącego bezprawnym w świetle: art. 11a ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997r. o usługach turystycznych (tekst jedn. Dz.U. z 2004r. Nr 223 poz. 2268, zm.: Dz.U. z 2004r. Nr 273 poz. 2703, Dz.U. z 2005r. Nr 175 poz.1462, Dz.U. z 2006r. Nr 220 poz.1600, Dz.U. z 2008r. Nr 180 poz.1112), naruszając tym samym art. 24 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów,

i stwierdza się zaniechanie jej stosowania, począwszy od miesiąca czerwca 2008r.

V. Na podstawie art. 106 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 50 poz. 331 ze zm.), stosownie do art. 33 ust. 6 tejże ustawy i § 7 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 17 lipca 2007 r. w sprawie właściwości miejscowej i rzeczowej delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (Dz. U. Nr 134 poz. 939)

- działając w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów:

nakłada się na Jadwigę Marciniak, współnika spółki cywilnej Biuro Podróży „Alex” s.c. w B. kary pieniężne:

1) w związku z dopuszczeniem się stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, o której mowa w art. 24 ust. 1 i 2 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, w zakresie opisanym w **pkt I** sentencji niniejszej decyzji, w wysokości 549 zł (słownie: pięćset czterdzieści dziewięć złotych), za zapłatę której odpowiada ona solidarnie wraz z Janiną Zielińską, płatną do budżetu Państwa;

2) w związku z dopuszczeniem się stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, o której mowa w art. 24 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, w zakresie opisanym w **pkt II** sentencji niniejszej decyzji, w wysokości 275 zł (słownie: dwieście siedemdziesiąt pięć złotych), za zapłatę której odpowiada ona solidarnie wraz z Janiną Zielińską, płatną do budżetu Państwa;

3) w związku z dopuszczeniem się stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, o której mowa w art. 24 ust. 1 i 2 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, w zakresie opisanym w **pkt III** sentencji niniejszej decyzji, w wysokości 77 zł (słownie: siedemdziesiąt siedem złotych), za zapłatę której odpowiada ona solidarnie wraz z Janiną Zielińską, płatną do budżetu Państwa;

4) w związku z dopuszczeniem się stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, o której mowa w art. 24 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, w zakresie opisanym w **pkt IV** sentencji niniejszej decyzji, w wysokości 102 zł (słownie: sto dwa złote), za zapłatę której odpowiada ona solidarnie wraz z Janiną Zielińską, płatną do budżetu Państwa

VI. Na podstawie art. 106 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 50 poz. 331 ze zm.), stosownie

do art. 33 ust. 6 tejże ustawy i § 7 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 17 lipca 2007 r. w sprawie właściwości miejscowej i rzeczowej delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (Dz. U. Nr 134 poz. 939)

- działając w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów:

nakłada się na Janinę Zielińską, współnika spółki cywilnej Biuro Podróży „Alex” s.c. w B., kary pieniężne:

1) w związku z dopuszczeniem się stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, o której mowa w art. 24 ust. 1 i 2 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, w zakresie opisanym w **pkt I** sentencji niniejszej decyzji, w wysokości 2196 zł (słownie: dwa tysiące sto dziewięćdziesiąt sześć złotych), za zapłatą której odpowiada ona solidarnie wraz z Jadwigą Marciniak, płatną do budżetu Państwa;

2) w związku z dopuszczeniem się stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, o której mowa w art. 24 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, w zakresie opisanym w **pkt II** sentencji niniejszej decyzji, w wysokości 1098 zł (słownie: jeden tysiąc dziewięćdziesiąt osiem złotych), za zapłatą której odpowiada ona solidarnie wraz z Jadwigą Marciniak, płatną do budżetu Państwa;

3) w związku z dopuszczeniem się stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, o której mowa w art. 24 ust. 1 i 2 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, w zakresie opisanym w **pkt III** sentencji niniejszej decyzji, w wysokości 308 zł (słownie: trzysta osiem złotych), za zapłatą której odpowiada ona solidarnie wraz z Jadwigą Marciniak, płatną do budżetu Państwa;

4) w związku z dopuszczeniem się stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, o której mowa w art. 24 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, w zakresie opisanym w **pkt IV** sentencji niniejszej decyzji, w wysokości 410 zł (słownie: czterysta dziesięć złotych), za zapłatą której odpowiada ona solidarnie wraz z Jadwigą Marciniak, płatną do budżetu Państwa.

Uzasadnienie

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów dokonał analizy wzorów umów i regulaminów stosowanych przez przedsiębiorców świadczących usługi turystyczne. Jadwiga Marciniak zam. w B., ul. Lawendowa 8 i Janina Zielińska zam. w B., ul. Bacieczki 225 m 4, prowadzą działalność jako Biuro Podróży „Alex” s.c. (dalej BP Alex) Analiza dokumentów w postaci „Ogólnych warunkach uczestnictwa BP Alex s.c.” (dalej: Warunki) wykazała, że Warunki zawierają postanowienia, które mogą stanowić niedozwolone postanowienia umowne wpisane do Rejestru niedozwolonych postanowień umownych prowadzonego przez Prezesa UOKiK oraz mogą być niezgodne z przepisami ustawy o usługach turystycznych.

W związku z tym, Postanowieniem Nr 121/08 z dnia 14 kwietnia 2008 r. zostało wszczęte z urzędu postępowanie administracyjne przeciwko w/w przedsiębiorcom (dalej: BP Alex lub Przedsiębiorcy), pod zarzutem stosowania

praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów opisanej w art. 24 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, poprzez zamieszczenie w stosowanym w obrocie z konsumentami wzorze Warunków postanowień, tożsamy z wpisanymi do Rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone oraz postanowień niezgodnych z zapisami ustawy o usługach turystycznych.

W odpowiedzi na wszczęcie postępowania administracyjnego Przedsiębiorcy nie odnieśli się do zarzutów sformułowanych w postanowieniu o wszczęciu postępowania z zakresu ochrony zbiorowych interesów konsumentów.

Prezes UOKiK ustalił, co następuje:

Jadwiga Marciniak zam. w B., ul. Lawendowa 8 prowadząca (jako współnik) działalność jako Biuro Podróży „Alex” s.c. jest wpisana do ewidencji działalności gospodarczej, prowadzonej przez Prezydenta Miasta Białystok pod numerem 73993. Janina Zielińska zam. w B., ul. Bacieczki 225 m 4 prowadząca (jako współnik) działalność jako Biuro Podróży „Alex” s.c. jest wpisana do ewidencji działalności gospodarczej, prowadzonej przez Prezydenta Miasta Białystok pod numerem 73992. Przedsiębiorcy ci prowadzą biuro podróży, w tym organizują wyjazdy do sanatoriów na Litwie. W związku z tą działalnością jest stosowany wzorzec umowy: „Ogólne warunki uczestnictwa BP Alex s.c.”. W oparciu o ten wzorzec zawierane są umowy cywilnoprawne („Umowa – Zgłoszenie”). Z usług tych przedsiębiorców korzystają osoby fizyczne-konsumenci, którzy decydują się na wzięcie udziału jako uczestnik w imprezach turystycznych, organizowanych przez BP Alex. Następujące zapisy wzorca „Ogólnych warunków uczestnictwa BP Alex s.c.”, mogące być tożsamymi z postanowieniami wpisanymi już do rejestru klauzul niedozwolonych, zostały zakwestionowane przez Prezesa UOKiK:

- Pkt 4 Warunków „...Wzrost cen o więcej niż 10% upoważnia Uczestnika do odstąpienia od umowy w terminie 3 dni od daty zawiadomienia, bez ponoszenia kosztów określonych w pkt 7 (koszty rezygnacji)”
- Pkt 6 Warunków „Koszty rezygnacji
 - powyżej 30 dni przed imprezą – 50 zł
 - do 30 dni przed imprezą – 10% ceny imprezy
 - do 20 dni przed imprezą – 50% ceny imprezy
 - do 10 dni przed imprezą – 75% ceny imprezy
 - do 3 dni przed imprezą – 100% ceny imprezy”
- Pkt 14 Warunków „...Ewentualne reklamacje należy zgłaszać natychmiast po zaistnieniu sytuacji będącej źródłem reklamacji na piśmie w recepcji sanatorium lub recepcji hotelu /dotyczy imprezy pobytowej/ lub faxem, e-mailem do Organizatora w przypadku imprez objazdowych...”
- Pkt 18 „BP ALEX nie zwróci świadczeń, które nie zostały wykorzystane z przyczyn leżących po stronie uczestnika – spóźnienie się na zbiórkę, skrócenie pobytu”

- Pkt 19 „BP ALEX nie ponosi odpowiedzialności za bagaż klientów przypadku: zagubienia, kradzieży, zapomnienia, zamiany”.

Następujące zapisy wzorca „Ogólnych warunków uczestnictwa BP Alex s.c.”, mogące być sprzecznymi z uregulowaniami ustawy dnia 29 sierpnia 1997 roku o usługach turystycznych (tekst jedn. Dz.U. z 2004r. Nr 223, poz. 2268), zostały zakwestionowane przez Prezesa UOKiK:

- Pkt 4 Warunków „BP ALEX zastrzega sobie prawo zmiany ceny imprezy najpóźniej na 20 dni przed datą rozpoczęcia imprezy...”
- Pkt 4 Warunków „BP ALEX zastrzega sobie prawo zmiany ceny imprezy najpóźniej na 20 dni przed datą rozpoczęcia imprezy, w przypadku wzrostu kosztów transportu, podatków, kursów walut itp.”
- Pkt 17 „BP ALEX nie ponosi odpowiedzialności za zaistniałe niedogodności w trakcie realizacji imprezy wynikłe z przyczyn od niego niezależnych np.: warunki atmosferyczne, działanie siły wyższej, decyzje państwowe, awaria środków transportu”

Prezes UOKiK ustalił, na podstawie złożonego przez przedsiębiorcę oświadczenia, w warunkach ustawowej (art. 106 ust. 2 pkt 2 powołanej ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów) odpowiedzialności z udzielenie informacji nieprawdziwych lub wprowadzających w błąd oraz na podstawie przedłożonych kopii umów, zawartych z konsumentami, iż BP Alex zaprzestało od miesiąca czerwca

2008r. stosowania postanowień punktów 17 i 19 Warunków, ograniczających odpowiedzialność BP Alex za „niedogodności w trakcie imprezy” oraz za bagaż klientów, w formie, jaką zakwestionował Prezes UOKiK w postanowieniu nr 121/08 o wszczęciu postępowania pod zarzutem stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów. Oba te postanowienia zostały z Warunków usunięte. Jednocześnie Prezes UOKiK ustalił, że BP Alex dokonał zmian także pozostałych, zakwestionowanych w postanowieniu o wszczęciu postępowania postanowień. Zamiany te miały charakter językowy i porządkowy, mianowicie przedmiotowe postanowienia zostały zmodyfikowane poprzez użycie innych słów lub innego szyku zdania do wyrażenia danego postanowienia, została również zmieniona numeracja tychże postanowień w ramach Warunków.

Wskazane powyżej postanowienia, tożsame w opinii Prezesa UOKiK z klauzulami wpisanymi do Rejestru, Warunków zostały zmodyfikowane w sposób następujący:

- Pkt 4 (w zakresie możliwości odstąpienia od umowy jeśli wzrost ceny imprezy jest większy niż 10%) został zmieniony na zapis II. Pkt 2 w postaci: Uczestnikowi przysługuje zwrot wpłaconej należności jeżeli rezygnacja lub niemożność wzięcia udziału w imprezie leży po stronie BP Alex. Mogą to być: znaczny powyżej 10% wzrost ceny imprezy (...);
- Pkt 6 (ustalający ryczałtowo koszty rezygnacji) został zmieniony na zapis II. Pkt 4 w postaci: (...) BP Alex dokonuje zwrotu wpłaconej kwoty po

potrąceniu poniesionych przez niego kosztów w zależności od terminu rezygnacji i wynosi: powyżej 20 dni przed imprezą 50 zł; Pomiędzy 20, a 10 dniem przed rozpoczęciem imprezy - 10% ceny imprezy; Pomiędzy 10, a 3 dniem przed rozpoczęciem imprezy – 50% ceny imprezy; Na trzy dni przed imprezą – 90% ceny imprezy.

- Pkt 14 (ustalający sposób składania reklamacji) został zmieniony na zapis III. Pkt 8 w postaci: (...) Ewentualne reklamacje należy składać w trakcie trwania imprezy na piśmie do pilota lub rezydenta.
- Pkt 18 (ustalający brak zwrotu z tytułu niewykorzystanych świadczeń) został zmieniony na zapis III. Pkt 7 w postaci: BP Alex nie będzie dokonywał zwrotu wartości świadczeń, które nie zostały w części lub w całości wykorzystane z przyczyn leżących po stronie Uczestnika.

Wskazane powyżej postanowienia, niezgodne w opinii Prezesa UOKiK z przepisami powołanej ustawy o usługach turystycznych Warunków zostały zmodyfikowane w sposób następujący:

- Pkt 4 (w zakresie prawa zmiany ceny imprezy na 20 dni przed jej rozpoczęciem) został zmieniony na zapis I. Pkt 7 w postaci: (...) Cena ustalona w umowie nie może być podwyższona w okresie krótszym niż 20 dni przed terminem imprezy.
- Pkt 4 (w zakresie przyczyn uzasadniających zmianę ceny imprezy) został zmieniony na zapis I. Pkt 7 w postaci: BP Alex zastrzega sobie możliwość zmiany cen imprez w przypadku znacznego wzrostu cen np. u kontrahentów zagranicznych, cen paliw, transportu, podatków, kursów walut.

W roku 2008 całkowity przychód przedsiębiorcy Janiny Zielińskiej wyniósł ... zł, a przedsiębiorcy Jadwigi Marciniak ... zł.

Organ antymonopolowy zważył, co następuje:

Wszczynając wobec przedsiębiorców działających jako BP Alex postępowanie administracyjne, organ antymonopolowy postawił przedsiębiorcom zarzut naruszenia art. 24 ust. 1 i 2 ustawy antymonopolowej. Zgodnie z treścią art. 24 ust. 1 ustawy antymonopolowej, zakazane jest stosowanie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów. Art. 24 ust. 2 pkt 1 stanowi, że przez praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów rozumie się godzące w nie bezprawne działanie przedsiębiorcy, w szczególności stosowanie postanowień wzorców umów, które zostały wpisane do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ Kodeksu postępowania cywilnego.

W niniejszej sprawie postawione przedsiębiorcom zarzuty, aby mogły być skutecznie ocenione w ramach art. 24 ust. 1 i 2 pkt 1, muszą spełniać poniższe przesłanki:

1. naruszać zbiorowy interes konsumentów,
2. być działaniem bezprawnym,

Pierwsza przesłanka jest spełniona, gdy dane działanie przedsiębiorcy godzi w interesy konsumentów, jako zbiorowości, gdyż ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów chroni interesy nieograniczonej z góry liczby konsumentów, których nie da się zidentyfikować, jest to zjawisko o charakterze instytucjonalnym, zbiorowym. Z takim przypadkiem mamy do czynienia w niniejszym postępowaniu administracyjnym. Działania BP Alex skierowane są do nieokreślonej z góry liczby osób poprzez skierowanie do nich oferty usługowej organizowania i wykonania imprez turystycznych. W tym celu przedsiębiorca posługuje się przygotowanym przez siebie wzorcem Umowy – Zgłoszenia oraz „Ogólnymi warunkami uczestnictwa BP Alex s.c”, które wiążą strony - przedsiębiorcę i konsumenta, określając wzajemne prawa i obowiązki stron. Z oferty mogły skorzystać osoby biorące udział w imprezach turystycznych, w tym wyjazdach do sanatoriów, organizowanych przez BP Alex. W związku z tym krąg osób, które mogły zostać dotknięte stosowaną praktyką jest formalnie nieograniczony, nie możliwy z góry do określenia, a tym samym spełnia warunki zbiorowego interesu konsumentów. Należy zatem uznać, że w niniejszej sprawie mamy do czynienia z naruszeniem zbiorowych interesów konsumentów. Spełniona została zatem pierwsza przesłanka warunkująca ocenę tej sprawy pod kątem art. 24 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Drugą przesłanką jest bezprawność, tradycyjnie ujmowana jest jako sprzeczność z obowiązującym porządkiem prawnym. Pojęcie porządek prawny obejmuje nakazy i zakazy wynikające z normy prawnej, a także nakazy i zakazy wynikające z norm moralnych i obyczajowych określanych, jako zasady współżycia społecznego. Bezprawność jest kategorią obiektywną. Rozważenia przy ocenie bezprawności wymaga kwestia, czy czyn sprawcy był zgodny, czy też niezgodny z obowiązującymi zasadami porządku prawnego. Źródłem tych zasad są normy prawa powszechnie obowiązującego oraz nakazy i zakazy wynikające z zasad współżycia społecznego (dobre obyczaje). O bezprawności działania decyduje całokształt okoliczności konkretnego stanu faktycznego.

Zakwestionowanym działaniem BP Alex w ramach prowadzonego postępowania administracyjnego w niniejszej sprawie jest: posługiwanie się w stosunku do konsumentów zapisem, tożsamym pod względem treści z zapisami uznanymi już przez Sąd Okręgowy w Warszawie - Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów za niedozwolone klauzule umowne i wpisanymi do Rejestru niedozwolonych klauzul umownych oraz stosowanie postanowień w brzmieniu niezgodnym z powołaną ustawą o usługach turystycznych.

Z treści art. 479⁴² k.p.c. wynika, że Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów w razie uwzględnienia powództwa o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone w sentencji wyroku przytacza treść postanowienia wzorca uznanego za niedozwolony i zakazuje jego stosowania. Z brzmienia art. 479⁴³ k.p.c. wynika również, że wyrok prawomocny ma skutek wobec osób trzecich od chwili wpisania uznanego za niedozwolone postanowienia wzorca umowy do Rejestru, o którym mowa w art. 479⁴⁵ § 2 k.p.c.

Stanowisko Prezesa Urzędu zawarte w niniejszej decyzji zostało poparte orzecznictwem SOKiK. Z wyroku SOKiK z dnia 25.03.2004 r. – sygn. akt XVII AmA 51/03 wynika, że wprowadzenie przez przedsiębiorcę do obrotu wzorca umownego zawierającego postanowienia o treści już wpisanej do rejestru klauzul

abuzywnych stanowi przesłankę uznania bezprawności działania tego przedsiębiorcy, o czym stanowi art. 24 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Oznacza to, że bezprawnym działaniem jest stosowanie w obrocie z konsumentami postanowień, które zostały wpisane do rejestru, nawet jeżeli postanowienia te stosują przedsiębiorcy nie pozwani w procesie przed SOKiK na podstawie art. 479³⁶⁻⁴⁵ k.p.c.

Kwestia rozszerzonej prawomocności wyroku SOKiK na podstawie którego dokonany został wpis postanowienia do rejestru, o którym mowa w art. 479⁴⁵ k.p.c. została ostatecznie rozstrzygnięta w uchwale Sądu Najwyższego z dnia 13 lipca 2006 r. w sprawie o sygn. akt III SZP 3/06. W ślad za tym należy przyjąć, że orzeczenie sądu w danej sprawie ma skutek również wobec osób trzecich, czyli w przypadku, gdy zakazana jest już jedna klauzula, jako niezgodna z prawem, a w obrocie gospodarczym w stosunku do konsumentów funkcjonuje zapis o treści analogicznej, jak ten w klauzuli zakazanej, celowe jest uznanie, że zapis stosowany przez przedsiębiorców innych aniżeli ci, których dotyczył wyrok będący podstawą wpisu do Rejestru, stanowi praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów, o której mowa w art. 24 ust. 2 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, w postaci stosowania klauzul umownych wpisanych do rejestru klauzul uznanych za niedozwolone. Nie jest przy tym konieczne by treść badanego postanowienia wzorca umowy była literalnie identyczna jak treść postanowienia wpisanego do rejestru. Wystarczy by kwestionowane i porównywane postanowienie mieściło się w hipotezie klauzuli wpisanej do rejestru, by mogło korzystać z jej rozszerzonej prawomocności.

Zatem, dla stwierdzenia stosowania praktyki polegającej na bezprawnym naruszeniu zbiorowych interesów konsumentów poprzez stosowanie postanowień wzorców umów, które zostały wpisane do rejestru postanowień umowy uznanych za niedozwolone, konieczne jest wykazanie, że stosowane przez przedsiębiorcę w obrocie z konsumentami postanowienia wzorca umownego są tożsame (mieszczą się w hipotezie klauzuli wpisanej do rejestru) z treścią wpisanego do rejestru postanowienia wzorca umowy uznanego za niedozwolony na mocy stosownego orzeczenia SOKiK. Z kolei ustalenie bezprawności postanowień wzorca umownego, niezgodnych z przepisami powołanej ustawy o usługach turystycznych następuje poprzez odniesienie i porównanie treści tych postanowień do odpowiednich przepisów tejże ustawy.

Ad pkt I sentencji decyzji:

W ocenie Prezesa UOKiK zapis **Pkt 4 Warunków „...Wzrost cen o więcej niż 10% upoważnia Uczestnika do odstąpienia od umowy w terminie 3 dni od daty zawiadomienia, bez ponoszenia kosztów określonych w pkt 7 (koszty rezygnacji)”**, należy uznać za tożsame z klauzulą wpisaną do Rejestru pod nr 1048: *„Wzrost cen do 10 %, uzasadniony przyczynami wymienionymi w pkt. 5.1 nie stanowi zmiany istotnych warunków Umowy i nie daje podstawy klientowi do odstąpienia od umowy”*. Postanowienie o tym numerze zostało uznane za niedozwolone wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 8 stycznia 2007 r., sygn. akt XVII AmC 22/06. W ocenie Prezesa UOKiK kwestionowany zapis Warunków mieści się w

hipotezie klauzuli wpisanej do Rejestru. Zarówno w przypadku klauzuli wpisanej do Rejestru, jak i w przypadku zapisu wzorca umownego BP Alex ma miejsce ograniczenie możliwości wypowiedzenia umowy przez usługobiorcę w sytuacji istotnej zmiany jej treści (ceny). W obu przypadkach zmiana ceny do 10% jej wielkości nie daje konsumentowi prawa do odstąpienia od umowy. Przedmiotowy zapis jest sprzeczny z art.385¹ § 1 k.c. i art.385³ pkt 10 k.c., gdyż uprawnia kontrahenta konsumenta do jednostronnej zmiany umowy bez ważnej przyczyny wskazanej w tej umowie. Zapis taki powoduje, że zawarta w umowie cena nie ma charakteru definitywnie wiążącego strony. Cena imprezy turystycznej stanowi istotny czynnik wpływający na wybór przez konsumenta konkretnej oferty i kontrahenta. Powyższa klauzula daje możliwość pobierania ceny wyższej niż określona w dacie zawarcia umowy i odbiera faktycznie konsumentowi prawo odstąpienia od umowy z przyczyn leżących po stronie usługodawcy. Zmiana przedmiotowego postanowienia przez BP Alex w trakcie postępowania administracyjnego nie usunęła warunku zmiany ceny imprezy turystycznej o więcej niż 10%, dopiero która to wielkość umożliwia ma odstąpienie od umowy i odzyskanie całej wpłaconej należności.

W ocenie Prezesa UOKiK zapis **Pkt 6 Warunków „Koszty rezygnacji powyżej 30 dni przed imprezą – 50 zł do 30 dni przed imprezą – 10% ceny imprezy do 20 dni przed imprezą – 50% ceny imprezy do 10 dni przed imprezą – 75% ceny imprezy do 3 dni przed imprezą – 100% ceny imprezy”** należy uznać za tożsamy z klauzulą wpisaną do Rejestru pod nr 1056: *„Organizator z uwagi na poniesione koszty ma prawo dokonania potrąceń, z wniesionych przez Klienta opłat wg. poniższych zasad:*

a) 90 PLN od osoby opłaty manipulacyjnej, jeżeli rezygnacja nastąpi w terminie krótszym niż 45 dni przed datą rozpoczęcia imprezy, b) 10% wartości imprezy, jeżeli rezygnacja nastąpi w terminie od 44 do 31 dni przed datą rozpoczęcia imprezy, c) 35% wartości imprezy, jeżeli rezygnacja nastąpi w terminie od 30 do 22 dni przed datą rozpoczęcia imprezy, d) 50% wartości imprezy, jeżeli rezygnacja nastąpi w terminie od 21 do 15 dni przed datą rozpoczęcia imprezy, e) 75% wartości imprezy, jeżeli rezygnacja nastąpi w terminie od 14 do 8 dni przed datą rozpoczęcia imprezy f) 95% wartości imprezy, jeżeli rezygnacja nastąpi w terminie krótszym niż 8 dni przed datą rozpoczęcia imprezy”. Postanowienie to zostało uznane za niedozwolone wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 14 grudnia 2006r., sygn. akt XVII AmC 152/05. W ocenie Prezesa UOKiK kwestionowany zapis Warunków mieści się w hipotezie klauzuli wpisanej do Rejestru. W przypadku obu klauzul ma miejsce ryczałtowe, nie związane z faktycznie poniesionymi kosztami, nałożenie na konsumenta sui generis kary za rezygnację z wykonania umowy. Potrącenia ze zwracanej konsumentowi ceny imprezy turystycznej powinny znajdować uzasadnienie w dających się wykazać kosztach ze strony organizatora. SOKiK w swoich wyrokach uznawał bowiem za niedozwolone postanowienia, które w sposób niezgodny z obowiązującymi przepisami uprawniają organizatora turystyki do pobierania stałej, z góry określonej (zryczałtowanej) opłaty – na wypadek

rozwiązania umowy przez konsumenta - tytułem odstępnego lub zwrotu ewentualnych kosztów, które poniósł w związku z zawarciem umowy. Oceniając te postanowienia jako klauzule niedozwolone, SOKiK stwierdził, że „postanowienie to jest sprzeczne z art. 385¹ § 1 oraz art. 385³ pkt 12 i 16 k.c.(...), a zatrzymanie ryczałtowo określonych kwot na wypadek rezygnacji klienta z udziału w imprezie turystycznej, narusza zasadę ekwiwalentności świadczeń (...), a ponadto opłaty te zostały ustalone w sposób arbitralny, w oderwaniu od faktycznie poniesionych, w związku z faktem rezygnacji klienta z imprezy, strat przez pozwanego” (wyrok z dnia 8.12.2006r., sygn. akt XVII Amc 41/06). W wyroku z dnia 20.02.2007r. (sygn. XVII Amc 50/06) SOKiK uznał z kolei, iż „przedsiębiorca ma prawo do potrącenia kosztów w przypadku rezygnacji konsumenta z umowy. Kwota podlegająca potrąceniu powinna jednak zostać ustalona w oparciu o indywidualne rozliczenia z konsumentem z uwzględnieniem rzeczywistej straty poniesionej przez pozwanego”. W uzasadnieniu wyroku z dnia 10.11.2004r. (sygn. akt XVII Amc 80/03) Sąd uznał abuzywność takiego postanowienia, podkreślając, że takie zapisy umowne przyznają organizatorowi prawo do potrącenia w dowolny sposób całości lub części świadczenia uiszczanego przez konsumenta, w związku z jego rezygnacją z umowy oraz zwrócił uwagę na naruszenie zasady ekwiwalentności świadczeń stron umowy poprzez nierównomierne rozłożenie ich praw i obowiązków, skoro organizator uprawniony jest do zatrzymania części lub całości świadczenia konsumenta, a sam zwolniony jest z własnego świadczenia. Zmiana przedmiotowego postanowienia przez BP Alex w trakcie postępowania administracyjnego pozostawiła jednak w mocy zasadę ryczałtowego rozliczenia kosztów poniesionych przez touroperatora, a więc istotę zakwestionowanego przez Prezesa UOKiK postanowienia Warunków.

W ocenie Prezesa UOKiK zapis **Pkt 14** Warunków „...Ewentualne reklamacje należy zgłaszać natychmiast po zaistnieniu sytuacji będącej źródłem reklamacji na piśmie w recepcji sanatorium lub recepcji hotelu /dotyczy imprezy pobytowej/ lub faxem, e-mailem do Organizatora w przypadku imprez objazdowych...” należy uznać za tożsamy z klauzulą wpisaną do Rejestru pod nr: 1112: *„Okoliczności podnoszone w reklamacji powinny być potwierdzone w czasie trwania imprezy przez przedstawiciela Organizatora (pilota wycieczki lub rezydenta) w miejscu realizacji imprezy poprzez adnotacji przyjęto do wiadomości pod rygorem nieważności”*. Postanowienie o tym numerze zostało uznane za niedozwolone wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 26 lutego 2007r., sygn. akt XVII AmC 174/05. W ocenie Prezesa UOKiK kwestionowany zapis Warunków mieści się w hipotezie klauzuli wpisanej do Rejestru. Obie w/w klauzule istotnie ograniczają odpowiedzialność organizatora imprezy turystycznej względem konsumenta, utrudniając mu możliwość złożenia reklamacji poprzez ograniczenie okresu, kiedy może być reklamacja złożona tylko do czasu trwania imprezy turystycznej i wymaganie nadmiernie uciążliwych formalności. Te formalności to konieczność pisemnego złożenia reklamacji w trakcie imprezy turystycznej, czyli zachowanie wypełniające znamiona art. 385³ pkt 21 k.c., m.in. uzależniające odpowiedzialność kontrahenta od spełnienia przez konsumenta uciążliwych formalności. Zmiana przedmiotowego postanowienia

przez BP Alex w trakcie postępowania administracyjnego, polegająca głównie na skróceniu przedmiotowego postanowienia, nie usunęła utrudnień związanych ze składaniem ewentualnych reklamacji. W dalszym ciągu reklamacje mogą być składane tylko w trakcie imprezy turystycznej oraz na piśmie.

W ocenie Prezesa UOKiK zapis **Pkt 18** Warunków „**BP ALEX nie zwróci świadczeń, które nie zostały wykorzystane z przyczyn leżących po stronie uczestnika – spóźnienie się na zbiórkę, skrócenie pobytu**” należy uznać za tożsamy z klauzulą wpisaną do Rejestru pod nr 980: „*Klientowi nie przysługuje zwrot wartości świadczeń, których nie wykorzystał z przyczyn nie leżących po stronie organizatora lub z powodu przerwania jego udziału w imprezie przez służby graniczne lub policję*”. Postanowienie o tym numerze zostało uznane za niedozwolone wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 1 czerwca 2006r., sygn. akt XVII AmC 95/05. W ocenie Prezesa UOKiK kwestionowany zapis Warunków mieści się w hipotezie klauzuli wpisanej do Rejestru. W przypadku obu klauzul wyłączony jest obowiązek zwrotu konsumentowi uiszczonej zapłaty za świadczenie nie spełnione w całości lub części. Sformułowanie kwestionowanego zapisów Warunków nie spełnia w oczywisty sposób wymogu precyzyjnego ujęcia warunków, które mogłyby uzasadniać zatrzymanie wartości świadczenia przez BP Alex i może prowadzić do dowolnej interpretacji, dokonywanej przez usługodawcę. Może ona obejmować mianowicie sytuacje, za które konsument nie ponosi odpowiedzialności, są przez niego niezawinione lub wręcz od konsumenta niezależne. Z orzecznictwa SOKiK wynika, że brak zróżnicowania przyczyn niewykorzystania świadczenia objętego umową na realizację imprezy turystycznej jest nadużyciem (np. wyroki SOKiK: z dnia 19.10.2004r. sygn. akt XVII AmC 76/03, 29.01.2007r. sygn. akt XVII AmC 160/05). Przedmiotowy zapis Warunków takiego zróżnicowania nie zawiera. Takie kategoriyczne wyłączenie możliwości zwrotu konsumentowi wartości niewykorzystanych świadczeń narusza dobre obyczaje i rażąco godzi w interesy konsumentów. Zmiana przedmiotowego postanowienia przez BP Alex w trakcie postępowania administracyjnego, polegająca wyłącznie na usunięciu przykładowego wyliczenia określonych ogólnie okoliczności kiedy świadczenia nie są zwracane, pozostawiła tę regulację w dalszym ciągu i w taki sam sposób niekorzystną dla konsumentów.

Ad pkt II sentencji decyzji:

W ocenie Prezesa UOKiK zapis znajdujący się w **Pkt 4** Warunków „**BP ALEX zastrzega sobie prawo zmiany ceny imprezy najpóźniej na 20 dni przed datą rozpoczęcia imprezy...**” należy uznać za bezprawny świetle art. 17 ust. 2 ustawy o usługach turystycznych. Ze wskazanego przepisu wynika, że w okresie 20 dni przed datą wyjazdu cena ustalona w umowie nie może być podwyższana. Skrócenie tego okresu w Warunkach przez BP Alex, co prawda tylko o jeden dzień, było więc bezprawne naruszając, zagwarantowane w powołanej ustawie o usługach turystycznych, bezwzględne prawo konsumenta do

zagwarantowanej ceny imprezy turystycznej w ciągu 20 dni przed jej rozpoczęciem. Zmiana przedmiotowego postanowienia przez BP Alex w trakcie postępowania administracyjnego, polegała wyłącznie na innej redakcji tegoż postanowienia. W dalszym ciągu Przedsiębiorcy rezerwują sobie prawo zmiany ceny imprezy na 20 dni, przed jej rozpoczęciem.

W ocenie Prezesa UOKiK zapis znajdujący się w Pkt 4 Warunków „**BP ALEX zastrzega sobie prawo zmiany ceny imprezy najpóźniej na 20 dni przed datą rozpoczęcia imprezy, w przypadku wzrostu kosztów transportu, podatków, kursów walut itp.**” należy uznać za bezprawny świetle art. 17 ust. 1 ustawy o usługach turystycznych. Ze wskazanego przepisu wynika, że istnieje zamknięty, ustawowy katalog przyczyn, które mogą umożliwić zmianę ceny imprezy turystycznej przez turoperatora. Cena taka może ulec zmianie, ale może to nastąpić wyłącznie pod warunkiem zaistnienia następujących okoliczności: wzrost kosztów transportu, wzrost opłat urzędowych (podatki, opłaty związane z podróżą), wzrost kursów walut. W omawianym przepisie brak jest możliwości podniesienia ceny z przyczyn innych niż wymienione, co sugeruje w części końcowej („itp.”) zakwestionowane przez Prezesa UOKiK postanowienie wzorca. Zmiana przedmiotowego postanowienia przez BP Alex w trakcie postępowania administracyjnego, polegała określeniu wzrostu kosztów, jaki miałby uzasadniać zmianę ceny imprezy, jako „znaczny”. W dalszym ciągu wyliczenie podstaw do zmiany ceny imprezy nie ma charakteru zamkniętego (przed wyliczeniem znajduje się skrót „np.”), przez co w dalszym ciągu pozostaje bezprawnym w świetle powołanego zapisu ustawy o usługach turystycznych.

Ad pkt III sentencji decyzji:

W ocenie Prezesa UOKiK zapis Pkt 19 Warunków „**BP ALEX nie ponosi odpowiedzialności za bagaż klientów przypadku: zagubienia, kradzieży, zapomnienia, zamiany**” należy uznać za tożsamy z klauzulą wpisaną do Rejestru pod nr 1412: „Organizator nie ponosi odpowiedzialności za bagaż Uczestników imprezy w przypadku jego zamiany, zagubienia czy kradzieży”. Postanowienie o tym numerze zostało uznane za niedozwolone wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 5 grudnia 2007r., sygn. akt XVII AmC 243/07. W ocenie Prezesa UOKiK kwestionowany zapis Warunków mieści się w hipotezie klauzuli wpisanej do Rejestru. Zarówno w przypadku klauzuli wpisanej do Rejestru, jak i w przypadku zapisu wzorca umownego, stosowanego przez BP Alex, ma miejsce ograniczenie odpowiedzialności organizatora usług turystycznych wobec usługobiorców. W przedmiotowym zapisie nie dokonano żadnego rozróżnienia kategorii bagażu (bagaż podręczny, bagaż powierzony), a w przypadku bagażu powierzonego osobie działającej w imieniu organizatora (podwykonawcy) odpowiedzialność turoperatora opiera się na zasadzie ryzyka i nie może od tej odpowiedzialności uwalniać go np. brak winy. Konstrukcja odpowiedzialności turoperatora opiera się na przepisie art. 474 KC w związku z art. 3853 pkt 2 KC i była ona potwierdzana wieloma orzeczeniami Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, np. wyrok

SOKiK z 4 sierpnia 2004r., sygn. akt XVII AmC 40/03. W trakcie postępowania administracyjnego, począwszy od czerwca 2008r. przedmiotowe postanowienie zostało z Warunków przez BP Alex usunięte.

Ad pkt IV sentencji decyzji:

W ocenie Prezesa UOKiK zapis znajdujący się w Pkt 17 Warunków „**BP ALEX nie ponosi odpowiedzialności za zaistniałe niedogodności w trakcie realizacji imprezy wynikłe z przyczyn od niego niezależnych np.: warunki atmosferyczne, działanie siły wyższej, decyzje państwowe, awaria środków transportu**” należy uznać za bezprawny świetle art. 11a ust. 1 powołanej ustawy o usługach turystycznych. Z tego przepisu wynika zaś, że odpowiedzialność usługodawcy za niewykonanie lub nienależyte wykonanie umowy o świadczenie usług turystycznych może być wyłączona tylko w przypadku, gdy niewykonanie lub nienależyte wykonanie przedmiotowej usługi zostało spowodowane wyłącznie: działaniem lub zaniechaniem klienta, działaniem lub zaniechaniem osób trzecich, nieuczestniczących w wykonaniu usług, a tych działań i zaniechań nie można było przewidzieć, ani uniknąć oraz siłą wyższą. W omawianym przepisie brak jest, wymienionej jako okoliczność wyłączająca odpowiedzialność usługodawcy: decyzji organów administracji państwowej, awarii środków transportu oraz niesprzyjających warunków atmosferycznych. Ponadto ustawowy katalog okoliczności umożliwiający wyłączenie odpowiedzialności jest zamknięty, a BP Alex poprzez umieszczenie w zakwestionowanym postanowieniu skrótu „itp.” dało sobie możliwość zastosowania jeszcze innych, w Warunkach niesprecyzowanych, okoliczności wyłączających odpowiedzialność. W trakcie postępowania administracyjnego, począwszy od czerwca 2008r. przedmiotowe postanowienie zostało z Warunków przez BP Alex usunięte.

Ad pkt V.1) sentencji decyzji:

Prezes UOKiK nałożył na Jadwigę Marciniak, współnika BP Alex, karę pieniężną w wysokości 549 zł. W myśl art. 106 ust. 1 pkt 4 ustawy antymonopolowej, Prezes Urzędu może nałożyć na przedsiębiorcę, w drodze decyzji, karę pieniężną w wysokości nie większej niż 10% przychodu osiągniętego w roku rozliczeniowym poprzedzającym rok nałożenia kary, jeżeli przedsiębiorca ten, choćby nieumyślnie, dopuścił się stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów w rozumieniu art. 24 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Fakt nałożenia kary podkreślać ma naganność zachowania podmiotu, który dopuścił się stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, a tym samym naruszył ustawę o ochronie konkurencji i konsumentów. Kara pieniężna nakładana przez Prezesa Urzędu pełni funkcję represyjną, prewencyjną oraz edukacyjną. Funkcja represyjna ma stanowić dolegliwość dla przedsiębiorcy łamiącego prawo oraz ma na celu przymuszenie go do powstrzymania się od podobnych działań. Funkcja prewencyjna oraz edukacyjna mają na celu powstrzymanie przedsiębiorcy stosującego praktykę oraz

innych przedsiębiorców przed stosowaniem w przyszłości tego typu praktyk w obrocie z konsumentami. Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów nie zawiera zamkniętego katalogu przesłanek, od których uzależniona jest wysokość kar nakładanych na przedsiębiorców. Artykuł 111 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów stanowi, iż przy ustalaniu wysokości kar pieniężnych, należy w szczególności uwzględnić „okres, stopień oraz okoliczności naruszenia przepisów ustawy, a także uprzednie naruszenie przepisów ustawy.”

Podstawą obliczenia wysokości kary jest przychód przedsiębiorcy osiągnięty w roku poprzedzającym rok nałożenia kary tj. kwota ... zł. W przedmiotowej sprawie negatywnie ocenione działanie przedsiębiorcy polegało stosowaniu praktyki opierającej się na opracowaniu wzorca Warunków, który zawiera w swojej treści zapisy sprzeczne z obowiązującymi regulacjami prawnymi. Konsument podejmując decyzję o zawarciu umowy w oparciu o narzucony mu przez przedsiębiorcę wzorec zawierający bezprawne zapisy nie ma możliwości rzeczywistego wpływu na istnienie i treść zawartych w nim postanowień. Strona zawierająca umowę według narzuconego wzorca jest nim związana z chwilą zawarcia umowy. Na przedsiębiorcy prowadzącym działalność gospodarczą, jako na profesjonalście ciąży obowiązek działania zgodnie z obowiązującymi normami prawa.

Odsetek określony w celu dalszego obliczania kary to ...% przychodu przedsiębiorcy. Kwota uzyskana w wyniku przeprowadzonych obliczeń stanowi tzw. kwotę bazową, która wynosi 549 zł. Przedsiębiorca działając na rynku usług turystycznych ma obowiązek znać podstawowe regulacje prawne dotyczące ochrony konsumentów w Polsce, a także regulacje branżowe dotyczące usług turystycznych. Przedsiębiorca nie dochowując staranności w prowadzonej działalności gospodarczej stosował wzorec zawierający w swojej treści bezprawne zapisy. Zarzucana praktyka polega na stosowaniu niedozwolonych postanowień umownych tożsamyh co do celu i skutku z postanowieniami wpisanymi do rejestru prowadzonego przez Prezesa UOKiK. BP Alex stosował w obrocie gospodarczym wzorec zawierający postanowienia skutkujące lub mogące skutkować pogorszeniem warunków ekonomicznych i prawnych konsumentów, którzy:

- nie mogli odstąpić od „Umowy Zgłoszenia” w przypadku wzrostu ceny imprezy do 10% bez ponoszenia kosztów rezygnacji;
- byli zmuszeni do ponoszenia kosztów rezygnacji z imprezy, obliczonych w sposób ryczałtowy;
- byli ograniczeni co do czasu i formy składania reklamacji;
- nie mogli liczyć na zwrot wartości świadczeń niewykorzystanych niezależnie od przyczyn, które to spowodowały.

Prezes UOKiK nie znalazł w sprawie zarówno okoliczności łagodzących, jak i obciążających przedsiębiorcę. Podjęta przez przedsiębiorcę próba zmiany Warunków nie spowodowała faktycznego zaniechania stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, wskazanej w pkt I niniejszej

decyzji. Brzmienie zmodyfikowanych postanowień wskazuje, że praktyka jest kontynuowana.

Ad pkt V.2) sentencji decyzji:

Prezes UOKiK nałożył na Jadwigę Marciniak, współnika BP Alex, karę pieniężną w wysokości 275 zł. Nałożeniu kary pieniężnej przyświecały założenia (podstawa nałożenia kary oraz funkcje nałożonej kary) takie jak już opisane w uzasadnieniu do pkt V.1) niniejszej decyzji.

Odsetek wysokości kary (w stosunku do przychodu przedsiębiorcy), w odniesieniu do etapu zawierania kontraktu, w celu jej dalszego obliczania to ...% przychodu przedsiębiorcy. Kwota uzyskana w wyniku przeprowadzonych obliczeń stanowi tzw. kwotę bazową, która wynosi 275 zł. Przedsiębiorca działając na rynku usług turystycznych ma obowiązek znać podstawowe regulacje prawne dotyczące ochrony konsumentów w Polsce, a także regulacje branżowe dotyczące usług turystycznych. Przedsiębiorca nie dochowując staranności w prowadzonej działalności gospodarczej stosował wzorzec zawierający w swojej treści bezprawne zapisy. Zarzucana praktyka polega na stosowaniu postanowień Warunków niezgodnych z przepisami ustawy o usługach turystycznych. BP Alex stosowało w obrocie gospodarczym wzorzec zawierający postanowienia skutkujące lub mogące skutkować pogorszeniem warunków ekonomicznych i prawnych konsumentów, wobec których:

- mogła być dokonana zmiana ceny imprezy turystycznej na nawet na 20 dni przed jej rozpoczęciem, podczas gdy ostatnim momentem takiej zmiany jest 21 dzień przed rozpoczęciem imprezy turystycznej;
- mogła być dokonana zmiana ceny imprezy turystycznej z powodów innych (przedsiębiorca stworzył otwarty katalog takich powodów) niż dopuszczają przepisy ustawy o usługach turystycznych;

Prezes UOKiK nie znalazł w sprawie zarówno okoliczności łagodzących, jak i obciążających przedsiębiorcę. Podjęta przez przedsiębiorcę próba zmiany Warunków nie spowodowała faktycznego zaniechania stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, wskazanej w pkt II niniejszej decyzji. Brzmienie zmodyfikowanych postanowień wskazuje, że praktyka jest kontynuowana.

Ad pkt V.3) sentencji decyzji:

Prezes UOKiK nałożył na Jadwigę Marciniak, współnika BP Alex, karę pieniężną w wysokości 77 zł. Nałożeniu kary pieniężnej przyświecały założenia (podstawa nałożenia kary oraz funkcje nałożonej kary) takie jak już opisane w uzasadnieniu do pkt V.1) niniejszej decyzji.

Odsetek wysokości kary (w stosunku do przychodu przedsiębiorcy), w celu jej dalszego obliczania to ... % przychodu przedsiębiorcy. Kwota uzyskana w

wyniku przeprowadzonych obliczeń stanowi tzw. kwotę bazową, która wynosi 110 zł. Przedsiębiorca działając na rynku usług turystycznych ma obowiązek znać podstawowe regulacje prawne dotyczące ochrony konsumentów w Polsce, a także regulacje branżowe dotyczące usług turystycznych. Przedsiębiorca nie dochowując staranności w prowadzonej działalności gospodarczej stosował wzorzec zawierający w swojej treści bezprawne zapisy. Zarzucana praktyka polega na stosowaniu niedozwolonych postanowień umownych tożsamych co do celu i skutku z postanowieniami wpisanymi do rejestru prowadzonego przez Prezesa UOKiK. Przedsiębiorca stosował zaś w obrocie gospodarczym wzorzec zawierający postanowienie skutkujące lub mogące skutkować istotnym ograniczeniem odpowiedzialności touroperatora za bagaż konsumenta – osoby korzystającej z usług turystycznych.

Prezes UOKiK nie znalazł w sprawie okoliczności obciążających, natomiast za okoliczność łagodzącą należy uznać fakt zaniechania stosowania przedmiotowego postanowienia, poprzez jego usunięcie z Warunków. Przedsiębiorca udowodnił zarówno fakt, jak i datę tegoż zaniechania. Zastosowanie tej przesłanki łagodzącej wpłynęło na obniżenie kary pieniężnej o 30%, tj. do kwoty 77 zł.

Ad pkt V.4) sentencji decyzji:

Prezes UOKiK nałożył na Jadwigę Marciniak, współnika BP Alex, karę pieniężną w wysokości 102 zł. Nałożeniu kary pieniężnej przyświecały założenia (podstawa nałożenia kary oraz funkcje nałożonej kary) takie jak już opisane w uzasadnieniu do pkt V.1) niniejszej decyzji.

Odsetek wysokości kary (w stosunku do przychodu przedsiębiorcy), w odniesieniu do etapu zawierania kontraktu, w celu jej dalszego obliczania to ...% przychodu przedsiębiorcy. Kwota uzyskana w wyniku przeprowadzonych obliczeń stanowi tzw. kwotę bazową, która wynosi 146 zł. Przedsiębiorca działając na rynku usług turystycznych ma obowiązek znać podstawowe regulacje prawne dotyczące ochrony konsumentów w Polsce, a także regulacje branżowe dotyczące usług turystycznych. Przedsiębiorca nie dochowując staranności w prowadzonej działalności gospodarczej stosował wzorzec zawierający w swojej treści bezprawne zapisy. Zarzucana praktyka polega na stosowaniu postanowień Warunków niezgodnych z przepisami ustawy o usługach turystycznych. BP Alex stosowało w obrocie gospodarczym wzorzec zawierający postanowienie skutkujące lub mogące skutkować pogorszeniem warunków ekonomicznych i prawnych konsumentów. Przedmiotowe postanowienie rozszerzało katalog (poza ustawowo zdefiniowany) okoliczności, które uzasadniają uwolnienie się od odpowiedzialności przedsiębiorcy względem konsumenta z tytułu obniżonej jakości usług turystycznych.

Prezes UOKiK nie znalazł w sprawie okoliczności obciążających, natomiast za okoliczność łagodzącą należy uznać fakt zaniechania stosowania przedmiotowego postanowienia, poprzez jego usunięcie z Warunków.

Przedsiębiorca udowodnił zarówno fakt, jak i datę tegoż zaniechania. Zastosowanie tej przesłanki łagodzącej wpłynęło na obniżenie kary pieniężnej o 30%, tj. do kwoty 102 zł.

Ad pkt VI.1) sentencji decyzji:

Prezes UOKiK nałożył na Janinę Zielińską, współnika BP Alex, karę pieniężną w wysokości 2196 zł. W myśl art. 106 ust. 1 pkt 4 ustawy antymonopolowej, Prezes Urzędu może nałożyć na przedsiębiorcę, w drodze decyzji, karę pieniężną w wysokości nie większej niż 10% przychodu osiągniętego w roku rozliczeniowym poprzedzającym rok nałożenia kary, jeżeli przedsiębiorca ten, choćby nieumyślnie, dopuścił się stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów w rozumieniu art. 24 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Fakt nałożenia kary podkreślać ma naganność zachowania podmiotu, który dopuścił się stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, a tym samym naruszył ustawę o ochronie konkurencji i konsumentów. Kara pieniężna nakładana przez Prezesa Urzędu pełni funkcję represyjną, prewencyjną oraz edukacyjną. Funkcja represyjna ma stanowić dolegliwość dla przedsiębiorcy łamiącego prawo oraz ma na celu przymuszenie go do powstrzymania się od podobnych działań. Funkcja prewencyjna oraz edukacyjna mają na celu powstrzymanie przedsiębiorcy stosującego praktykę oraz innych przedsiębiorców przed stosowaniem w przyszłości tego typu praktyk w obrocie z konsumentami. Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów nie zawiera zamkniętego katalogu przesłanek, od których uzależniona jest wysokość kar nakładanych na przedsiębiorców. Artykuł 111 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów stanowi, iż przy ustalaniu wysokości kar pieniężnych, należy w szczególności uwzględnić „okres, stopień oraz okoliczności naruszenia przepisów ustawy, a także uprzednie naruszenie przepisów ustawy.”

Podstawą obliczenia wysokości kary jest przychód przedsiębiorcy osiągnięty w roku poprzedzającym rok nałożenia kary tj. kwota ... zł. W przedmiotowej sprawie negatywnie ocenione działanie przedsiębiorcy polegało stosowaniu praktyki opierającej się na opracowaniu wzorca Warunków, który zawiera w swojej treści zapisy sprzeczne z obowiązującymi regulacjami prawnymi. Konsument podejmując decyzję o zawarciu umowy w oparciu o narzucony mu przez przedsiębiorcę wzorec zawierający bezprawne zapisy nie ma możliwości rzeczywistego wpływu na istnienie i treść zawartych w nim postanowień. Strona zawierająca umowę według narzuconego wzorca jest nim związana z chwilą zawarcia umowy. Na przedsiębiorcy prowadzącym działalność gospodarczą, jako na profesjonalście ciąży obowiązek działania zgodnie z obowiązującymi normami prawa.

Odsetek określony w ramach etapu zawierania kontraktu w celu dalszego obliczania kary to ...% przychodu przedsiębiorcy. Kwota uzyskana w wyniku przeprowadzonych obliczeń stanowi tzw. kwotę bazową, która wynosi 2196 zł. Przedsiębiorca działając na rynku usług turystycznych ma obowiązek znać podstawowe regulacje prawne dotycząc ochrony konsumentów w Polsce, a także regulacje branżowe dotyczące usług turystycznych. Przedsiębiorca nie

dochowując staranności w prowadzonej działalności gospodarczej stosował wzorzec zawierający w swojej treści bezprawne zapisy. Zarzucana praktyka polega na stosowaniu niedozwolonych postanowień umownych tożsamyh co do celu i skutku z postanowieniami wpisanymi do rejestru prowadzonego przez Prezesa UOKiK. BP Alex stosował w obrocie gospodarczym wzorzec zawierający postanowienia skutkujące lub mogące skutkować pogorszeniem warunków ekonomicznych i prawnych konsumentów, którzy:

- nie mogli odstąpić od „Umowy Zgłoszenia” w przypadku wzrostu ceny imprezy do 10% bez ponoszenia kosztów rezygnacji;
- byli zmuszeni do ponoszenia kosztów rezygnacji z imprezy, obliczonych w sposób ryczałtowy;
- byli ograniczeni co do czasu i formy składania reklamacji;
- nie mogli liczyć na zwrot wartości świadczeń niewykorzystanych niezależnie od przyczyn, które to spowodowały.

Prezes UOKiK nie znalazł w sprawie zarówno okoliczności łagodzących, jak i obciążających przedsiębiorcę. Podjęta przez przedsiębiorcę próba zmiany Warunków nie spowodowała faktycznego zaniechania stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, wskazanej w pkt I niniejszej decyzji. Brzmienie zmodyfikowanych postanowień wskazuje, że praktyka jest kontynuowana.

Ad pkt VI.2) sentencji decyzji:

Prezes UOKiK nałożył na Janinę Zielińską, współnika BP Alex, karę pieniężną w wysokości 1098 zł. Nałożeniu kary pieniężnej przyświecały założenia (podstawa nałożenia kary oraz funkcje nałożonej kary, jak i przychód przedsiębiorcy) takie jak już opisane w uzasadnieniu do pkt VI.1) niniejszej decyzji.

Odsetek wysokości kary (w stosunku do przychodu przedsiębiorcy), w odniesieniu do etapu zawierania kontraktu, w celu jej dalszego obliczania to ...% przychodu przedsiębiorcy. Kwota uzyskana w wyniku przeprowadzonych obliczeń stanowi tzw. kwotę bazową, która wynosi 1098 zł. Przedsiębiorca działając na rynku usług turystycznych ma obowiązek znać podstawowe regulacje prawne dotyczące ochrony konsumentów w Polsce, a także regulacje branżowe dotyczące usług turystycznych. Przedsiębiorca nie dochowując staranności w prowadzonej działalności gospodarczej stosował wzorzec zawierający w swojej treści bezprawne zapisy. Zarzucana praktyka polega na stosowaniu postanowień Warunków niezgodnych z przepisami ustawy o usługach turystycznych. BP Alex stosowało w obrocie gospodarczym wzorzec zawierający postanowienia skutkujące lub mogące skutkować pogorszeniem warunków ekonomicznych i prawnych konsumentów, wobec których:

- mogła być dokonana zmiana ceny imprezy turystycznej na nawet na 20 dni przed jej rozpoczęciem, podczas gdy ostatnim momentem takiej zmiany jest 21 dzień przed rozpoczęciem imprezy turystycznej;

- mogła być dokonana zmiana ceny imprezy turystycznej z powodów innych (przedsiębiorca stworzył otwarty katalog takich powodów) niż dopuszczają przepisy ustawy o usługach turystycznych;

Prezes UOKiK nie znalazł w sprawie zarówno okoliczności łagodzących, jak i obciążających przedsiębiorcę. Podjęta przez przedsiębiorcę próba zmiany Warunków nie spowodowała faktycznego zaniechania stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, wskazanej w pkt II niniejszej decyzji. Brzmienie zmodyfikowanych postanowień wskazuje, że praktyka jest kontynuowana.

Ad pkt VI.3) sentencji decyzji:

Prezes UOKiK nałożył na Janinę Zielińską, współnika BP Alex, karę pieniężną w wysokości 308 zł. Nałożeniu kary pieniężnej przyświecały założenia (podstawa nałożenia kary oraz funkcje nałożonej kary jak i przychód przedsiębiorcy) takie jak już opisane w uzasadnieniu do pkt VI.1) niniejszej decyzji.

Odsetek wysokości kary (w stosunku do przychodu przedsiębiorcy), w celu jej dalszego obliczania to ... % przychodu przedsiębiorcy. Kwota uzyskana w wyniku przeprowadzonych obliczeń stanowi tzw. kwotę bazową, która wynosi 439 zł. Przedsiębiorca działając na rynku usług turystycznych ma obowiązek znać podstawowe regulacje prawne dotyczące ochrony konsumentów w Polsce, a także regulacje branżowe dotyczące usług turystycznych. Przedsiębiorca nie dochowując staranności w prowadzonej działalności gospodarczej stosował wzorzec zawierający w swojej treści bezprawne zapisy. Zarzucana praktyka polega na stosowaniu niedozwolonych postanowień umownych tożsamyh co do celu i skutku z postanowieniami wpisanymi do rejestru prowadzonego przez Prezesa UOKiK. Przedsiębiorca stosował zaś w obrocie gospodarczym wzorzec zawierający postanowienie skutkujące lub mogące skutkować istotnym ograniczeniem odpowiedzialności touroperatora za bagaż konsumenta – osoby korzystającej z usług turystycznych.

Prezes UOKiK nie znalazł w sprawie okoliczności obciążających, natomiast za okoliczność łagodzącą należy uznać fakt zaniechania stosowania przedmiotowego postanowienia, poprzez jego usunięcie z Warunków. Przedsiębiorca udowodnił zarówno fakt, jak i datę tegoż zaniechania. Zastosowanie tej przesłanki łagodzącej wpłynęło na obniżenie kary pieniężnej o 30%, tj. do kwoty 308 zł.

Ad pkt VI.4) sentencji decyzji:

Prezes UOKiK nałożył na Janinę Zielińską, współnika BP Alex, karę pieniężną w wysokości 410 zł. Nałożeniu kary pieniężnej przyświecały założenia (podstawa nałożenia kary oraz funkcje nałożonej kary) takie jak już opisane w uzasadnieniu do pkt V.1) niniejszej decyzji.

Odsetek wysokości kary (w stosunku do przychodu przedsiębiorcy), w odniesieniu do etapu zawierania kontraktu, w celu jej dalszego obliczania to ...%

przychodu przedsiębiorcy. Kwota uzyskana w wyniku przeprowadzonych obliczeń stanowi tzw. kwotę bazową, która wynosi 586 zł. Przedsiębiorca działając na rynku usług turystycznych ma obowiązek znać podstawowe regulacje prawne dotyczące ochrony konsumentów w Polsce, a także regulacje branżowe dotyczące usług turystycznych. Przedsiębiorca nie dochowując staranności w prowadzonej działalności gospodarczej stosował wzorzec zawierający w swojej treści bezprawne zapisy. Zarzucana praktyka polega na stosowaniu postanowień Warunków niezgodnych z przepisami ustawy o usługach turystycznych. BP Alex stosowało w obrocie gospodarczym wzorzec zawierający postanowienie skutkujące lub mogące skutkować pogorszeniem warunków ekonomicznych i prawnych konsumentów. Przedmiotowe postanowienie rozszerzało katalog (poza ustawowo zdefiniowany) okoliczności, które uzasadniają uwolnienie się od odpowiedzialności przedsiębiorcy względem konsumenta z tytułu obniżonej jakości usług turystycznych.

Prezes UOKiK nie znalazł w sprawie okoliczności obciążających, natomiast za okoliczność łagodzącą należy uznać fakt zaniechania stosowania przedmiotowego postanowienia, poprzez jego usunięcie z Warunków. Przedsiębiorca udowodnił zarówno fakt, jak i datę tegoż zaniechania. Zastosowanie tej przesłanki łagodzącej wpłynęło na obniżenie kary pieniężnej o 30%, tj. do kwoty 410 zł.

Odpowiedzialność przedsiębiorców Jadwigi Marciniak i Janiny Zielińskiej, prowadzących działalność gospodarczą jako wspólnicy spółki cywilnej pod nazwą Biuro Podróży „Alex” w B., za zobowiązanie w postaci kary pieniężnej, należnej budżetowi Państwa (powinność o charakterze publiczno-prawnym), ma na zasadzie art. 864 KC charakter solidarny. Oznacza to, w przypadku konieczności podjęcia postępowania egzekucyjnego, możliwość żądania uiszczenia nałożonych niniejszą decyzją Prezesa UOKiK wszystkich kar pieniężnych przez obu współników łącznie lub każdego z nich z osobna.

Mając powyższe na uwadze należało orzec, jak w punktach I - VI sentencji decyzji.

Zgodnie z art. 112 ust. 3 ustawy antymonopolowej karę pieniężną należy uiszczyć w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji na rachunek Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów: NBP o/o Warszawa Nr 51101010100078782231000000.

Od niniejszej decyzji, na podstawie art. 81 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w związku z art. 479²⁸ § 2 k.p.c., przysługuje stronom odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów – Delegatura w Lublinie, w terminie dwóch tygodni od dnia doręczenia decyzji.

Otrzymują:

Jadwiga Marciniak

Janina Zielińska

Decyzja podpisana przez P. Ewę Wiszniewską, Dyrektora Delegatury UOKiK w Lublinie w dniu 18.06.2009r.